

סגולה לשלום

מהרה"ק הרבי הגדול רבינו שלום שקנא מפראהבישט זיעוועכי"א

סגולת הצדיק משטפנשט זיע"א
אבי זי"ע [הרה"ק רבי מנחם נחום משטפנשט], **אמר:** מי שרוצה לזכות לשבת שמחה שידבר כליל שישי מזקני הגדול רבי שלום מפראהבישט זי"ע, ואם אין לו סיפור ממונו, שידבר לפחות מאולחנותיו הקדושים ומספסלי בית מדרשו.

שנה ב'

ליל שישי
חסעי
תשפ"ב

גליון
91

הנהגות ישרות * אמרות טהורות * סגולות * עובדין קדישין * תולדותיו * הכנה לשבת

תורת שלום

תורת הרה"ק רבי שלום מפראהבישט

לא עשה פעולה שאינה לשם שמים בלבד

[מפראהבישט] הולך בחדרו אנה ואנה תפוס גואל צדק יהיה הרבה שררות, היינו ראשי במחשבותיו, ובתוך כך קרא 'יש פה ילוד בני ישראל'⁽²⁾, אבל 'לשלום אין קץ' היינו אשה', וקרב אל האיש הנ"ל, ואמר 'כתיב ששמי שלום אין קץ. שלא יכלו צדיקים "למרבה המשרה"⁽¹⁾ היינו שקודם ביאת מזרעי עד עת קץ הימין⁽³⁾. כרם ישראל, דף כ:

"כי איש בנחלת מטה אבותיו ידבקו בני ישראל" (במדבר לו:ו). פעם אחת נכנס אחד מחשובי אנשי חסידיו להיכל קדשו, ויהי כאשר פתח הדלת וראה שרבו הרבי שלום

השלמות וציונים

1. "למרבה המשרה ולשלום אין קץ על כסא דוד ועל ממלכתו להכין אותה ולסעדה זללה"ה מסאדיגורה הביע אליו [מרון הרה"ק מרוז'ין זי"ע] ברכתו, ואמר אבי זללה"ה [הוא הרה"ק רבי שלום שכנא מפראהבישט זללה"ה] אמר 'אז פין מיינע קינדער וועט מען וויסן וועהר איך בין', והמשיך מרון הס"ק ואמר אז פין מיינע קינדער וועט מען וויסן ווער גאט איז.

וואָרט השבוע

סימן יפה לבוחר בארץ ישראל

"והורשתם את הארץ וישבתם בה כי לכם נתתי את הארץ לרשת אותה" (במדבר לג:ג).

הרב הקדוש רבי שלום שכנא מפראהבישט זצוק"ל אמר שבעקבתא דמשיחא יעמדו היהודים לפני נסיון, יפתחו להם שערי רומי וכן שערי ארץ ישראל, וסימן יפה יהיה למי שיבחר בארץ ישראל.

כתב הרה"ח רבי דוד משה שפיגל ע"ה

2. ראה בספר **אוצר החיים** (פר' כי תצא, מצוה תקמה ד"ה ומצות עשה שישלח): שמעתי ממו"ח [הרה"ק רבי אברהם מרדכי מפינשטוב] שהיה תלמיד מובהק מרבינו הצדיק מורנו הרב רבי יחיאל מיכל מזולאטשוב, שפעם אחד נסע מרון אל קודש קדשים אור שבעת הימים רבינו ישראל בעל שם טוב על הדרך, והלך אל היער להתפלל מנחה, וראו התלמידים שמכה ראשו מאד באילן וצועק ובוכה צעקות משונות ובכיה רבה, והמה ראו כן תמהו, ושאלו פה קדוש מה זה ועל מה זה, והשיב שצפה ברוח קדשו על הדורות שהיו סמוכים למשיח, וראה שיהיה רביים כארבה לרוב, והם הם יעכבו את הגאולה מלשלח האם מעל הבנים בכללות.

וכן כתב בהיכל הברכה (פר' פקודי, ד"ה ויקם הקוף): מרון הקדוש קודש קדשים רוח אפיו משיח ה' הריב"ש טוב בעת תפילת מנחה בדרך פעם אחת הכה ומרט שערו, ואמר אחר כך שראה ברוח קדשו שקרוב לימי המשיח יהיה רביעס 'אק מאק'. וראה כעין זה ו**באר הנר** (ענינים נוראים, ד"ה שומר נפשות).

וזה לשון הרה"ק **בעל שומר אמונים** זי"ע בספר **שלחן הטהור** (מאמר אמונה ופרנסה): מקובל מפי הבעל שם טוב הקדוש ותלמידיו, כי קודם ביאת המשיח יהיו רוב מנהיגים וראשי העדה מהעבר רב.

וראה עוד בספה"ק **דברי חיים** (פר' ויקהל, השמוטות ד"ה וזה יש לפרש) בזה הלשון: כנראה בעליל שרובנים והחסידיים והבעלי בתים שבדור המה בעונותינו הרבים רובן מערב רב ורוצים לשרר על הציבור, וכל מעשיהם רק לגרמייהו לקבל כבוד וממון.

3. יש לציין את דברי מרון הרה"ק **מרוז'ין זי"ע** (בית ישראל, דף טו). אשר הבטיחו מן השמים לזקינו המגיד הגדול [ממעזריטש] שיהיה לו גדולה על מאה וחמישים שנה, והתפלל, וקראו לו מן השמים "לא ימוש מפך ומפי זרעך ומפי זרעך, אמר ה' היינו שהשי"ת אמר 'מעתי ועד עולם עד קץ המשיח לא יכלו צדיקים מזרעו'.

עוד מובא שם כי בעת שהתחתן הרה"ק **מרוז'ין** עם הגאון האלוף רבי **יעקב יוסף היילפארין**, והמנהג היא בעת ההתקשרות החיתון לחשוב היחוס של המחוטנים, והציע הגאון רבי **יעקב יוסף** את מקור יחוסו, והשיב מרון אדמו"ר זללה"ה הנה מה ענין יחוס, היא מלשון מחסה, היינו שאם יש איש בתוך המחסה אזי תועיל המחסה להגן עליו. הנה זקננו המגיד זללה"ה היה יחסן עם בנו המלאך, והמלאך הקדוש היה מיוחס עם בנו הוא אבי הקדוש **הרב שלום זללה"ה**, ואבי היה יחסן עמדי, ואני הנה אני מיוחס עם בניו הקדושים.

וראה בספר **בית ישראל** (דף ח:): שלפני חופתו של מרון אדמו"ר **רבי אברהם יעקב**

והנה אומר רבינו שלום שכנא מפראהבישט זי"ע וכן סיפר הרה"ק רבי **יצחק מהוסיאטין** זי"ע (שיח יצחק, ג' חשון) שאמר מרון הסבא קדישא מרוז'ין זי"ע: אבי [הרה"ק רבי שלום שכנא מפראהבישט זי"ע] אמר 'מבני ידעו מי אני, ואני אומר שמבני ידעו מי ה', והיינו ששם שמים יתגדל ויתקדש עליהם.

עוד אמר הרה"ק **מהוסיאטין** זי"ע (שיח יצחק, שם): הרה"ק רבי **שלום מפראהבישט** זי"ע אמר פעם בזה הלשון: 'בניי (היינו הרה"ק רבי אברהם והרה"ק מרוז'ין) די להורות להם את כ"ב אותיות הא-ב ואת השאר כבר ימשיכו וידעו מעצמם'.

וכעין זה מובא בספר **מגדולי החסידות** (חלק ו עמ' לד) בשינוי מעט, שכאשר רבינו גידל את אחיו הצעיר מרון **הסב"ק מרוז'ין** זי"ע, פעם בא אליו המלמד והתלונן על אחיו הצעיר אשר איננו רוצה ללמוד, נענה אז רבינו ואמר למלמד: 'בבית המגיד הקדוש ממעזריטש זי"ע אין צריך ללמד אלא את האל"ף ב"ת בלבד, ואת כל השאר כבר מלמדים מן השמים'.

ובספר **בית ישראל** (דף טו:): מובא שכאשר החלו לעסוק בשידוכי בנו של מרון הרה"ק **מרוז'ין זי"ע**, הלא הוא הרה"ק **רבי אברהם יעקב מסאדיגורה** זי"ע עם בת הרה"צ **רבי אהרן מוקארלין זללה"ה**, ובאותו פרק עוד היה אביו הרה"ק רבי **אשר מסטאלין** בחיים חיותו, והוא היה עיקר העומד מצד נכדתו הבתולה, אכן יען שמרון הרזינער דרש שיתן סך אלף ר"ג, לא פחות, והרה"צ רבי אשר זללה"ה לא היה ביכלתו ליתן סכום כזה על כן לא יצא הדבר לאור, ובתוך כך התקשר מרון [בקשרי שידוכין] עם הרה"צ **רבי יוסף דוד בנו של הרה"ק רבי צבי אריה מאלקין זללה"ה**, אולם לא אסתייע מילתא והכלה שבקה חיים. אחר כך התחילו עוד הפעם לדבר אודות השידוך עם הרה"צ רבי אהרן זללה"ה, ומרון הרזינער הוא באחת כי אם לא יסלק סך אלף ר"ג לנדוניה לא יעשה השידוך. והנה הרה"צ רבי אשר מסטאלין זללה"ה היה עני ולא היה אפשר לו למלאות רצונו. ענה ואמר הרה"צ רבי אשר זי"ע 'לכאורה קשה הדבר איך איש רך בשנים [ה"ה מרון הרה"ק מרוז'ין זי"ע] יכביד אכפו על איש זקן כמוני ליתן לו דוקא אלף ר"ג, מאין אקח לו, אכן אני מאמין באמונה שלימה, כאשר שמעתי מפי קדוש הרבי ר' ברוך זללה"ה שאמר קודם פטירתו שהוא מניח את העולם על שני בניו של הרבי שלום מפריבישט, על כן אני מחוייב להתאמץ בכל עוז לסלק האלף ר"ג, ונגמר השידוך הנ"ל'.

השתלח
הסב"ק רבינו שלום שכנא מפראהבישט
בית ישראל
בית ישראל
בית ישראל
בית ישראל

הילולא דצדיקא

האר"י הקדוש - הרה"ק רבי יצחק לוריא זי"ע

דרגל יומא דהילולא ה' אב

ביום פטירתו אמר הרמ"ק לתלמידיו שאחריו יקום איש אחד אשר יאיר את עיניהם בחכמת הקבלה, ואף שיראה כי הוא חולק על דבריו אין זה אמת, "אלא לפי שבימי היו צינורי הקדושה סתומים, כתבתי דברי בסיתום גדול בבחינת ספירות, אבל אחר מותי יתגלו יותר הצינורות, ויפרש האיש דבריו בבחינת פרצוף... לכן אני מזהיר אתכם שלא תחלוקו עליו כי כך קבלה נשמתו מוהר סיני, ובפרט שניצוץ נשמתו מהרשב"י ז"ל". ואכן אחר שעלתה נשמתו השמימה נהו תלמידיו אחר האר"י הקדוש אשר גילה להם סודות נוראים ונפלאים. כאשר הגיע לתוספתא אחת בפר' מצורע (דף נט ע"ב - עוזלין דאילתא) שאלו הרח"ו והחברים פירושה, ויאמר להם "למען ה' אל תפצירו בי לפרשה כי לא ניתן לי רשות, ואם אפרשנה דעו לכם שתתחרטו חרטה גדולה ולא יועיל לכם". ולא קבלו התלמידים דבריו ויפצירו בו ולא הניחו לו עד שפרשה. ויהי ככלותו לדבר אמר הנה כבר הזהרתי כמה פעמים שלא תפצירו בי לפרשה ולא שמעתם בקולי, ועתה נגורה עלי גזירה שאסתלק בזו השנה מפני שגיליתי סוד זה הנעלם, אמנם אין אני דואג על הסתלקותי אלא על שאניח אתכם בלתי מתוקנים.

צינור הקדוש של רבינו האר"י הק' זי"ע
ורבינו הרמ"ק זי"ע בבית העלמין העתיק בצפת

קודם הסתלקותו צוה לתלמידיו שלא יתנו לשום אדם להתעסק בו החברים, ולא יטבילוהו כי הוא יטבול את עצמו. ויהי בן י"ח שנים ולא נס ליחה ולא כהתה עינו בצאת נשמתו ביום ג' ה' אב שנת של"ב (ע"פ שער הגלגלים דף נט). וי"א בשנת של"ח (קונטרס מהרח"ו). ואחר כך טבלו התלמידים ונתעסקו ברחיצתו בדמעות שליש והוליקוהו לבית הטבילה ואמרו לו רבינו עשינו המוטל עלינו אבל אין לנו רשות לטבול כי כן צוה לנו, ועתה האדון בתוך בית הטבילה במים. מיד עמד בקומה זקופה במים כאדם חי, והרכין ראשו וטבל ד' פעמים כנגד ד' אותיות השם, ואח"כ הלבישוהו בבגדים יקרים והוליקוהו לבית החיים, ויבכו אותו אף הגויים שהכירוהו.

בעיה"ק ירושלים שבין החומות בשנת רצ"ד (או שנת ש' ע"פ שבחי האר"י בקונטרס מהרח"ו) לאלף הששי זרח והאיר אורו של המוקבל האלקי, גדול מרבן שמו, רבינו יצחק בן הרה"ק רבי שלמה זי"ע, המפורסם בתוארו 'האר"י הקדוש'.

בהיותו בן שמונה התייתם מאביו, וירד עם אמו לבית דודו שבמצרים, שם החל ללמוד בשיבת הרדב"ז תחת השגחת רבי בצלאל אשכנזי, בגיל חמש עשרה נשא את בת דודו לאשה ואחר כך התבודד עם רבו רבי בצלאל אשכנזי ז' שנים ועסק עמו בתורת הנגלה, שם היה לו לעזר בחיבור חלק מן ה'שיטה מקובצת' על הש"ס.

לאחר תקופה זו היה מתבודד לבדו בחצר ביתו ועוסק בלימוד הזוהר, אך לאחר שש שנים נגלה אליו אליהו הנביא זכור לטוב ואמר לו שיבטודד במקום מרוחק מביטו. אז עבר להתבודד בבית בודד על גדות נהר הנילוס, ושם היה עוסק בלימוד התורה ובעבודת השי"ת במשך ז' שנים נוספות, והיה בא אל ביתו רק לשבתות, וגם אז לא היה שח עם שום בריה ואפילו עם אשתו, אלא רק בהכרח גדול ובלשון הקודש. ואחרי שנהג כן במשך ז' שנים התגלה אליו שוב אליהו הנביא והורה לו לעלות לעיה"ק צפת תובב"א.

בשנת של"ב בהיותו בן ל"ו התגלה אליו אליהו הנביא זכור לטוב ואמר לו כי הגיע העת סמוך לפטירתו "ועתה עלה לצפת ושם תמצא חכם אחד ששמו מה"ר חיים קליפרס נר"ו אותו תמשח תחתיו סמוך ידך עליו ומסור לו כל חכמתך כי הוא ימלא מקומך" (מתוך אגרות ה"ש שלומל), אז עלה לארה"ק והגיע לעיה"ק צפת בה השיג חכמה האלקית בשלימות עד ש"מרשב"י עד מורי וזה"ה לא היה איש יודע בחכמה זו על אמיתתה כמוהו" (לשון תלמידו מהר"ח וויטאל). אמנם רבינו האר"י ז"ל לא רצה לגלות גדולתו מפני כבוד הרמ"ק.

הקשר של רבינו הרה"ק רבי שלום שכנא מפראהבישט זי"ע לאר"י הקדוש ולשיטתו

ויהי כאשר התבונן זקנינו הרבי רבי שלום אשר כמה צדיקים גדולים השתדלו בזה ולא עלתה בידם, על כן בחר לו הוא עצה אחרת, כסות ולשון שינה, והסתיר דרכו בקודש ועסק בכל מיני תענוגי עולם ובדברים הגשמיים, עד שרימה את הס"מ ונדמה לו כי הוא מכת דיליה ומסיטרא דיליה ולא נשמר ממנו. ואמר בזה הלשון: "עהר איז געגאנגען ממש צי דיא קעשינעס" (הוא הלך ממש עד אל תוך כסיסו), והס"מ גילה לו כל מצפוניו עד שזקנינו הרבי רבי שלום גנב ממנו את היחוד. ויהי כאשר התחיל זקנינו הרבי רבי שלום לעסוק ביחוד הזה החל להתנוצץ אור הגאולה בעולם. והרגיש הס"מ בזה והתחיל להרעיש העולם מי גלה רז זה לשום אדם, וישאל את מלאכי מרום ויענו כולם שלא גלה שום אחד מהם, עד שבא אל מלאך מט"ט וצחק ממנו מאד איך שילוד אשה השיג ממך את היחוד בערמה. ויהי כשמוע זאת הבעל דבר רץ בבהלה לזקנינו הרבי רבי שלום ורצה להמית אותו. מה עשה זקנינו מהר"ש, כסות ולשון שינה עוד, וילך אל השוק וקנה עוף אחד מן הערלית, ובידו הקדושה נתן המעות ליד הערלית, וכשראה זאת הבעל דבר נדמה לו כי הוא מכת דיליה, אף על פי כן שאל אותו מפני מה עסקת ביחוד הזה, והשיב לו זקני אל תאמין בזה כי אני מכת דילך ומסיטרא דילך, ואם אתה צונן שיהיו ישראל בגלות תמיד גם אני רוצה בזה. אכן כאשר ראה הס"מ אשר אור הגאולה מתנוצץ בכל יום יותר, רץ עוד הפעם אל המלאך מט"ט ודרש ממנו להגיד לו מי גלה רז זה, וצחק עוד יותר ממנו. ובא עוד אל זקנינו מהר"ש ואמר לו מניח אני את כל העולם כולו ולא אעסוק רק בך ובצאצאיך אם לא תגיד לי את האמת. אז גלה לו זקנינו את האמת, רק אני מבטיחך כי מעתה לא אעסוק עוד בהיחוד, רק לזרעי אמשוך להם נשמות מתחת כסא הכבוד, אשר לא יראו ולא יפחדו ממך בנפש, רק הגופים שלהם יפקירו מיום הולדם.

וסיים זאת הרה"ק משטפנשט באמרו: ואחר כך היה אבינו [הרה"ק מרוזין] זל"ה והיום אנחנו אחים בני אבינו ידוע דרכנו שהפקדנו את גופנו, ע"כ.

הרה"ק מפראהבישט המשיך עבודת האר"י הקדוש לקירוב הגאולה הרה"ק רבי מנחם נחום משטפנשט בן הרה"ק מרוזין זי"ע סיפר איך שהצדיק הרבי שלום, זקניו, רימה את הבעל-דבר.

וכה דיבר בקדשו (כרם ישראל, דף כא; נוסח ישראל סו): בעת שנגזר על ישראל להגלות מארצם קרא השי"ת את הס"מ, ואמר לו 'הנה אתן לך את ישראל לגולה על אלף שנה', ולא רצה הס"מ לקבלם, באמרו כי כבר ראיתי סופן של מלך פרעה וסופו של מלך נבוכדנצר, כי מרה הייתה אחריתם, ומה לי לקבל אותם לגלות ואחר כך לקבל עונש חמור. ורצו להוסיף לו שנים שיהיו ישראל בגלות ב' אלפים שנה, ולא רצה עד כמה. עד אשר הוכרחו למסור לו יחוד אחד אשר בו תלוי כל ענין הגאולה, ואמרו לו 'שהיחוד יהיה נמסר בידך, וכל זמן שלא יהיה נעשה היחוד הזה אי אפשר שתהיה הגאולה, והיחוד הזה לא יהיה רשות לשום מלאך ושרף לגלות סוד היחוד הזה, רק יהיה נמסר בידך וממילא לא תוכל להיות הגאולה בלעדך'. אז שמח הס"מ מאד וקיבל את ישראל לגלות, כי בדעתו שיהיו ישראל מוחלטים בידו לצמיתות.

והנה כאשר זרח אור התנא אלקי הרשב"י וחבריא קדישא שלו, התחילו להשתדל לקרב את הגאולה ושתו עצות למצוא את סוד היחוד הזה ולא עלתה בידם אחר כך רבי האר"י הק' וגם הוא התאמץ והרעיש עולם, כי עד מתי ועד אנה יסבלו ישראל גלות. והודיעו אשר בו תלוי הגאולה ואסור לגלותו, זולת אם ימצא ילוד אשה וישיג מעצמו לייחד את היחוד הזה אז יוכל להצמיח את הגאולה. אזי התאמץ בכל עוז ותעצומות ועזב את כל עניניו, והפריש עצמו בכמה פרישות, והתחיל לעסוק ביחודי עליונים, אולי ישיג את היחוד, ולבסוף לא עלתה בידו עד שהוצרך לעלות בגני מרומים.

ונמסר הדבר להבעש"ט להשיג את היחוד, ומהבעש"ט נמסר הדבר לזקנינו המגיד הגדול, אבל גם הוא לא עלתה בידו כי היה חולה גדול. וממנו נמסר הדבר לבנו המלאך הק' וגם בימיו לא נעשה דבר. אחר כך נמסר הדבר לבנו זקנינו הרבי רבי שלום מפראהבישט זל"ה.